

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Prima est conformitas naturalis co[n]ditio[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De gratia pactione.

Fo. XCIII

tionis dñis dieb atq festiū p̄cipue insi
stendū est. Nū idcirco de laude diuina ac
gratia pactione (cui etiā marie in hmo dieb
vacādū est) sermonē h̄c intēdimus. Pro
cū introductō p̄ba psalmiste sumptum
dicēt. Sp̄ laus ei in ore meo. Ubi notan
dui in Tho. q. q. xc. q necessaria ē laus
oris nō qdē ppter deum vt ei pcept⁹ nō os
manifestem⁹ cū sit inspecto r cordiū: s̄ ppter
ipm laudantē cui⁹ affect⁹ excitat in deo ex
laude ip̄i⁹: ac enī ppter eos q audiūt qz
etiā affectio ex tali laude vocali in deo p/
uocat. Ideo dt ps. Semp laus ei in ore
meo. Et sequit. Audiāt māsiueti r letētūr
Magnificare domini meū. Estū aduertē
dū q Hiero. sup illud Eph. v. cātantes r
psallentes in cordib v̄tis. rephendit eos q
in ecclia cantāt more theatraicō n̄ ppter de/
votionē excitandā: sed ad ostentatioē. Et
hoc h̄c in decreto dist. xij. c. Lātantes. Ubi
r Aug. dt. x. p̄f. Ubi mibi accidit vt me
ampli⁹ catus q̄ res q cant⁹ moueat: Qec⁹
care me p̄siteor: r tūc malle nō audire can
tāc. Hec ille. Datis i ḡf laudādū est
dū corde & voce. Ubi Bern. sup Lanc.
Immolates hostiā laudis r reddētes vo
ta nra de die in dic̄ curē cū oī vigilān
tia iungere sensum vocī: r intellectū r af
fectū fēlūtū: exultatioēs affectū: grauitatē
exultationi: būilitatē grauitati: libertatez
būilitati: q̄ interdū liber⁹ purgate men
tis passib⁹ pcedam⁹ r excedam⁹ p̄ inusta
tas qidam affectioēs r spūales leticias in
tubiliētē amenitatiib: in suauitate: r in spū
scō. Hec ille. Sūt at tria p̄cipū q̄ nos
ad agedas deo grās r laudes excitare de/
P̄mū est i mātādā p̄formitas (bēt.)
Secundū est magnificāda sublimitas
Tertiū est desideranda bonitas
P̄ triple. P̄ima est conformitas
naturalis conditiōis. Sc̄da ē et
valdificatiōis. Tertiā ē dīnāl op̄atois
P̄ma igitur est cōformi
tas naturalis conditiōis. Qis em̄ natura
creata laudat deū. Ubi in illo hymno B̄n
dicate oīa opa dñi dño r c̄, inuitant oēs cre
ature ad laudādū dei: ppter diabolū r pec
cōrōe: q̄ idigni sūt: q̄ nō ē speciosa laus i
oī p̄tōis: vt h̄i Eccl. xv. Nosipsois igit
lausdat deū. Et Greg. Sōn⁹ sc̄to p̄ nō va/
p̄formare debem⁹ naturālē p̄ditionē crea
turaz deī r sp̄ laudare deī. Ubi Greg. in
moral. Dīz est q̄ deū hō non sp̄ laudat:
cū oīs creatura ad deū laudādū eū sp̄ ius
tat. Et Aug. Qui sensus hoīs nō erube/
scat sine laudū celebratē die claudatē: cū
minutissime aues sumā cū delectatione et
dulci carmine ortum die p̄seqnē r noctes.
Hec ille. Bruta v̄tis aialia recognoscūt
benefactores suos. Ideo hō qn̄ sentit se a
deo aut etiā ad alio bñficiū aliqd̄ recipisse
debet r deū laudare r grās agere. Ubi dr
q̄ si elephas ceciderit in foueam r veneris
alijs q̄ ipm extrahat: deposita om̄i silue/
strata sequit eū q̄ extractit tāq̄ sibi grā
tus. Ac legif in historia hierosolymitana
q̄ cu ultra mare esset exercit⁹ ch̄ristianus:
qdam milles casu q̄ dā leonē inuenit talic
ligatum a serpēte q̄ se mouere nō poterat.
Diles p̄ pietate mot⁹ serpēte occidit et
leonē liberauit. Leo itaq̄ tanq̄ gratū ant
mal se seruituti militi⁹ m̄spauit. ibat em
accipe p̄das q̄ nemora r ad milie defere/
bat intantū q̄ nō soli militi: sed r magne
parti exercit⁹ cōmoda pl̄ma conserbat.
Quid v̄lerat. Nō sufficit leoni tāta grātu
ds: qnimo milite ad ap̄ria redeūte r mare
r nauē intrāte r leonē dimittere volente:
leo mare ingredit⁹ r magistrū v̄sc̄ in nauē
sequit⁹ r ibidē aliqd̄ diu cōmorat. Sed tan
de deficiētib⁹ v̄ctualib⁹: leo iū mare p̄jat
Nos igit rōnabiles sum⁹ q̄ bñficia a deo
suscep̄ta recōpensare nō possum⁹: necesse ē
nos q̄ deī laudē r gratia pactionē liberali
tate ei⁹ recognoscere. Ubi sicū dicunt ph̄i
In corpe hūano posuit natura tot mēdri
q̄ sunt dies in anno: vt ex hoc rōnali istū
ctu informemur ne v̄lla dies nos p̄transē
at sine laude diuina r gratia pactione: ad
eius honore ordinando cogitationes: locu
tiones: r op̄atioēs. Unde apl̄s. j. Log. x.
Qia q̄cū facit⁹: in glāz deī facit⁹. Et ex
hoc actioēs hoīs nō censēt hūane: s̄ po/
tius celice r diuine. q̄ celicā formaz in ipsis
impm̄it cū in ipsis solū diuīnū honore in/
tentit. Et hoc mō p̄t hō ex omnib⁹ acti
bus suis mereri vitā eternā etiā comedens
dōbībēdo: dorīmēdo: laborando. Aug⁹.
Porro si māducas r bibis ad refectionem
corpis r deo gratias agis: cib⁹ r pot⁹ tuus
oī p̄tōis: vt h̄i Eccl. xv. Nosipsois igit
lausdat deū. Et Greg. Sōn⁹ sc̄to p̄ nō va/

Bernio de laude dei De magiſti

cat a merito, quia vix illi dormiūt ut deo
postea seruire possint et grās agere. Ideo
salubre documentū est q̄ q̄libet chriānus
te manē cū surgit oīa ega q̄ in illa die fa-
cere intēdit deo offerat: et petat a deo di-
rigi iōib⁹ fact⁹ suis. Et cū de sero transit
ad dormiendū/discutiat sciam: esti die il-
la in aliq̄ deū offendit/de hoc doleat: et sic
corde cōtrito ad lectū vadat. Chrys. in ser-
mone qdā. Qn̄ accubauerū sup strātu tuū
anteq̄ veniat tibi somn⁹ p̄f̄r in mediū co-
dice scīe tue et remiscere peccata tua/q̄s p̄bo
vel facto vel cogitatiōe peccasti. Nā sicut
dī Dion. de diu. no. Audacio: est q̄ cum
vno p̄to moralī dormit: q̄ cū sepr̄ ho-
stib⁹ de eō morte inuicē obligari confitit.
Hec ille. De his aut q̄ die illa fin̄ deū ege-
rit aut a deo p̄cepit/p̄virib⁹ grās do agat
et diuinā bonitatē laudare studeat ne ma-
gis ingrāt̄ sit q̄ irōnales creature q̄ fin-
suā naturalē cōditione deū incessanter lau-
dant. Lerte q̄ hac attēderet, quō vix oīs
creatura laudat deū: diceret. Delectasti
me dñe in factura tua. Vñ Aug⁹. j. cofef.
Si placet tibi artific⁹ opa: ex his lauda: et
in artificē reto: q̄ actione: ne in his q̄ tibi
placent tūpse displiceas.

Secunda est conformitas

eternalis beatificatiōis. Beati em̄ in p̄nia
q̄ ipās̄ cōformari desiderare debem⁹ assidue
laudat deū. Hoc ē gōficiū angeloz et be-
atoz laudare deū. Ps. Br̄i q̄ habitant in
domo tua dñe in secula secloz laudabunt
te. Et Esa. l. Gaudiū et leticia inuenient in
ea: grāf⁹ actio et vox laudis. Aug⁹. In ci-
uitate lugna erit totū negociū tuū et lau-
des que diliḡ: et saties te cum amatorib⁹
eī. Idē in fine de cīni. dī. Glacabim⁹ et vi-
dēimus: videbim⁹ et an̄tabimus: amabi-
mus et laudabim⁹: ecce q̄d erit in fine sine
finē. Et Ber. Supne ciuitat̄ opatio ē aī
fidua dei laudatio. Legit in histo: et igni-
ta q̄ btūs Ignacius martyr et eps antio-
chic p̄m̄ post br̄m̄ Perz. cū esset in orōne
rap̄t in extasi/vidit et audiuit in lugna cu-
ria angelos deo psallētes: et laudū canticū
in psalmi principio cū dulci modulo inchoa-
bat: laudēq̄ inchoata finito psalmo q̄sū
mobat. Vñ in ecclēsia sua statuit antipho-
nas inchoari an̄ psalmos: et in fine cōsum⁹
mea. Alio mō pot̄ sc̄iderari diuina sublimi-

mart: q̄ p̄suetudo generalis e p̄ alias ecclē-
sias introducta. Berni. Discān⁹ in terris
q̄s laudes facturi sum⁹ in celis. Abilita-
pp: se in terr̄ rep̄nit celesti: hitatōis sta-
tu sicut alacritas laudantū deū. Hec ille.
In hac tñ vita deū ad plenū laudare non
possum⁹. Ideo dī idē Ber. In terr̄ vbi
semium⁹ sum⁹ semilaudare possum⁹. q̄n ro-
tus vixerō: dō⁹ in laudē ibo. Et sic dī Au-
gust. li. cofef. Vere felix esset q̄ posset om̄i
ne laudi sp̄ insistere. Iōb. Tob. uj. Dīre
bñdic deū. O q̄singerati sunt q̄d in bñsi-
cys suis laudare negligunt. Et tales p̄f̄
ero obmurecēt in futura vita. Aug. li. cof-
ef. Qui h̄ incipit tacere: i futuro mut̄ ent.

**Tertia est cōformitas di-
uinalis opatiōis. Debem⁹ utiq̄ nos deo
cōformare qntū possum⁹. Ip̄e aut de lau-
dat sc̄ros suos q̄ tñ laudabiles nō sūt nisi
pter dei bonitatē in eis resplendē. Unde
dī apls. l. Ecōt uj. Tūc laus erit vniuers
a deo. Ber. ser. de oīb⁹ sc̄is. Dagn⁹ lau-
dator: et vñhemēter ambiēda laudatio vbi
et laudare br̄m̄ est et laudari. Hec ille.
Ecundū qd nos ad laudādū deū
excitare debet: est ipsi⁹ deī magni-
ficanda sublimitas. Vñb̄ notandā
q̄ ipās̄ dei sublimitas pōt̄ sc̄iderari dupl̄.
Uno mō in se: et sic cū sit inefabilis tōc
prehensibilis: maior est oī laude. Quicq̄d
em̄ in creaturis inuenit laudabile: inuenit
in summo in ipo deo. s. Summa pulcritudo:
fortitud: sapientia: dulcedo: liberalitas: et
bmōi. Ec̄i. xlj. Terribil dñs et mago-
vñhemēter: et m̄ubilis poterit illi⁹ glo-
fiantes eū quātūcūq̄ potuerit: suguale-
bit. Et ibidem. Bñdicētes dñm exaltate
eū quātūm̄ potest: maior est em̄ oī laude.
Vñ sic alauda vides tps̄ serenitātē et pul-
critudine solare: ac̄dēt: subitoq̄ fatigata
ab illa altitudine ad suā paruitatē restitit
ad terrā cadit et obmurecēt ad tps̄. Sile-
et philomena videns pulcritudine folis et
q̄ laudādo defectū patit et cātando fregit
ter morit. Ita similē aīa amore deī affecta
laudādo defectū patit: cū nō possit ad p̄le-
nu in hac vita laudare deū fin̄ q̄ ipse lau-
de dign̄ē. Ps. Defecit in salutare tui aīa**